

[Nielsen Mann.]

Forhandlinger i Udvalget, under hvilke den højtærede Minister maaske har udtalt sig imødekommende over for Ønsker i saa Henseende; men jeg ser ikke, at § 4 i og for sig giver nogen Grund til en saa kategorisk Udtalelse, som det høje Folketingsudvalg har fremsat. Dette, om det skal være muligt for den enkelte i ganske særlige Tilfælde at udpege de Effekter, som han ønsker at erhverve, giver mig Anledning til at udtale Ønske om en kort Udvalgsbehandling, bl. a. for at den højtærede Landbrugsminister over for Udvalget kan redegøre for, hvordan Bestemmelsen agtes praktiseret. Hvis ingen andre foreslaar Udvalgsbehandling, skal jeg derfor paa et senere Tidspunkt tillade mig at foreslaa en saadan.

§ 10 i Lovforslaget omhandler Afviklingen af de bestaaende Driftslaane-foreninger, de saakaldte smaa Driftslaane-foreninger. Jeg er særdeles tilfreds med Paragraffens Udforming, ikke mindst Slutningsbestemmelsen om, at naar ganske særlige Forhold taler derfor, kan Finansministeren helt eller delvis eftergive Restgælden. Jeg forstaar det saadan, at baade den højtærede Landbrugsminister og den højtærede Finansminister vil vise en vis Eftergivenesshed med Hensyn til Eftergivelse af Gæld, hvor det viser sig at være aldeles nødvendigt. For saa vidt den højtærede Landbrugsminister er indstillet paa at administrere Loven i den Aand, at der vises en saadan Imødekommenhed over for de Samfundsborgere, som i al Almindelighed er daarligt stillet, kan jeg da paa mit Partis Vegne udtale Tilslutning til Lovforslagets Tanke og tilsige velvillig Behandling af Lovforslaget.

Korsgaard: Den højtærede Landbrugsminister sagde ved Forelæggelsen af Lovforslaget, at det drejede sig om en Videreførelse af tidligere Love om Driftslaane-foreninger, ganske vist med forskellige Ændringer. Jeg er ikke helt enig med den højtærede Landbrugsminister i, at man kan sige, at det foreliggende Lovforslag er en Videreførelse af tidligere Love. Jeg synes, at det ærede 6te Medlem for 4de Kreds (P. C. Petersen) har mere Ret i sin Udtalelse om, at det var en ny Lovgivning, man var inde paa. Jeg synes, de Ændringer, der er sket fra Loven om Driftslaane-foreninger og til dette Lovforslag, er saa store og gennemgribende, at man nærmest maa sige, at det er en ny Lovgivning, man her er inde paa.

Et Punkt, hvor man efter min Mening gaar for vidt, er med Hensyn til Centraliseringen. Indkøbsforeninger er jo noget, man ude i Landet, derunder ogsaa i Byerne, har været kendt med i mange Aar under mange forskellige Former. Der har været Foreninger til Indkøb af Frø, til Indkøb af Levnedsmidler, til Indkøb af Foderstoffer og til Indkøb af andre Ting. Disse Foreninger har, saa vidt det er mig bekendt, hidtil virket med en vis Frihed, og det er efter min Mening hidtil gaaet ganske godt; men det man søger at gennemføre ved det foreliggende Lovforslag er, som det ærede 4de Medlem for 6te Kreds sagde, en Centralisering, og som jeg har sagt allerede før, en efter vor Mening for stærk Centralisering, idet det nok skal vise sig, at den Centralisering, som man ønsker at gennemføre, og som vel nok vil komme Køberne til gode paa visse Omraader, vil komme til at gaa ud over andre. Ude paa Landet har man det jo almindeligvis saadan — saadan er det da for mit Vedkommende —, at der, hvor man i sine Indkøb kan støtte de hjemlige handlende, Haandværkere og Fabrikker, gør man det, naar blot disse er nogenlunde konkurrencedygtige. Jeg tror, det er et sundt Princip, og det er et Princip, som i ikke ringe Grad følges. Men gennem en Centralisering som den, der her er Tale om, vil dette blive i højeste Grad vanskeliggjort for ikke at sige umuliggjort.

Det ærede 4de Medlem for 6te Kreds sagde, at denne Centralisering vilde billiggøre de forskellige Indkøb. Han nævnte udtrykkelig Ordet „billiggøre“ baade i Forbindelse med Husdyr og Redskaber og Maskiner. Det kan maaske i nogen Grad være rigtigt for Redskabernes og Maskinernes Vedkommende, men det kan efter min Mening aldrig være rigtigt, naar det drejer sig om Indkøb af Husdyr. Husdyr er ikke noget, man saadan fabrikerer i stor Stil paa en Fabrik; det er noget, man lægger til ude i Landbruget, og Anskaffelse af Husdyr maa nødvendigvis ske fra det ene Landbrug til det andet. Hvis den ene Landbruger nu i Kraft af Oprettelsen af disse Indkøbsforeninger kan købe billigere, saa maa Resultatet deraf blive, at vedkommende Sælger vil faa mindre, altsaa at en anden Landbruger vil faa mindre. Normalt plejer det at ordne sig ved en Overenskomst mellem Sælger og Køber og i de allerfleste Tilfælde ved en fornuftig Overenskomst. Efter det foreliggende Lovforslag maa det blive saadan, at der i et Amt skal være en eller to Kommissioner, der skal foretage Indkøbene, og hvis man nu tænker